

แผนการสอน (Course Syllabus)

0907104 (วิชาแกน 3 หน่วยกิต)

เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1 (Microeconomics 1)

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้สอน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติพงษ์ ส่องศรีโรจน์

E-mail : mbs.microeconomics@gmail.com

Website : <http://www.nitiphong.com>

คำอธิบายรายวิชา

ความหมายและหลักแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์จุลภาค อุปสงค์ อุปทาน ดุลยภาพของตลาด กลไกตลาด ความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทาน ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีการผลิต ต้นทุนการผลิต โครงสร้างตลาด การกำหนดราคาในตลาดสินค้าและตลาดปัจจัยการผลิต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีที่สำคัญในการศึกษาเศรษฐศาสตร์จุลภาค เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ โดยเน้นการศึกษาที่ตัวทฤษฎีต่างๆ เป็นสำคัญ และสามารถประยุกต์ทฤษฎีกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจได้

การวัดผลการเรียน

● แบบฝึกหัด-การบ้านกลุ่ม/การมีส่วนร่วม	10 %
● ข่าว เกี่ยวกับ พฤติกรรมผู้บริโภค/ผู้ผลิต/ผู้ขาย/ธุรกิจ/ ตลาดสินค้าและบริการ ภาวะธุรกิจหรืออุตสาหกรรมต่างๆ	10 %
● ทดสอบก่อนสอบกลางภาคและปลายภาค	10 %
● การเข้าเรียน	10 %
● รายงาน	10 %
● สอบกลางภาค	25 %
● สอบปลายภาค	25 %
รวม	100 %

การประเมินผลการเรียน

ตัดเกรดโดยอิงกลุ่ม

หัวข้อที่	เนื้อหาบรรยาย
1	วิธีการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์ Positive Economics และ Normative Economics Positive or Normative Statements เครื่องมือการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ ต้นทุนค่าเสียโอกาส เส้นเป็นไปได้ในการผลิต
2	หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค ความหมายและองค์ประกอบของตลาด ความหมายของอุปสงค์ ตารางอุปสงค์และเส้นอุปสงค์ Individual Demand Schedule
3	ความหมายของอุปทาน ตารางอุปทานและเส้นอุปทาน กฎของอุปทาน ปัจจัยกำหนดอุปทาน ดุลยภาพตลาด

4	การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพเชิงสถิติ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทาน ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา การวัดค่าความยืดหยุ่นแบบช่วง การวัดค่าความยืดหยุ่นแบบจุด
5	ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา เท่ากัน ตลอดเส้น ปัจจัยที่กำหนดความยืดหยุ่นของ อุปสงค์ต่อราคา ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคากับ
6	การเปลี่ยนแปลงในค่าใช้จ่ายหรือรายรับ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ การวัดความยืดหยุ่นของอุปสงค์ ต่อรายได้
7	การวัดความยืดหยุ่นของอุปสงค์ ต่อราคาสินค้าอื่น ความยืดหยุ่นของอุปทานต่อราคา (Price elasticity of supply) การวัดค่าความยืดหยุ่นแบบช่วง (arc elasticity) การวัดค่าความยืดหยุ่นแบบจุด (point elasticity) ความยืดหยุ่นของอุปทานต่อราคา
8	การเก็บภาษี ภาระภาษีเก็บจากผู้ขายกับ E_p และ E_s หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยพฤติกรรม ของผู้บริโภค ทฤษฎีอรรถประโยชน์ ดุลยภาพของผู้บริโภค

9	ดุลยภาพของผู้บริโภค การสร้างเส้นอุปสงค์ส่วนบุคคลจากทฤษฎี อรรถประโยชน์ ทฤษฎีความพอใจเท่ากัน เส้นความพอใจเท่ากัน คุณสมบัติของเส้นความพอใจเท่ากัน อัตราการทดแทนส่วนเพิ่ม ประเภทของสินค้าและ IC เส้นงบประมาณ
10	เส้นงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงของเส้นงบประมาณ เมื่อรายได้เปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพของผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงรายได้ตัวเงิน (ลดลง) Income Consumption Curve Engel Curve การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพของผู้บริโภค : การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า (P_x ลดลง)
11	Income Consumption Curves และ Income Elasticities of Demand Income Consumption Curves และ Engel Curve Engel Curve สินค้าที่เป็นทั้งสินค้าปกติ และสินค้าด้อย การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพของผู้บริโภค : การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า
12	ผลทางรายได้และผลทางการทดแทน กรณี (Giffen Goods) ส่วนเกินผู้บริโภค ส่วนเกินผู้บริโภคและอุปสงค์ของตลาด หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค การผลิต หน่วยผลิต ประเภทของหน่วยผลิต

13	กำไร ทฤษฎีการผลิต ฟังก์ชันการผลิต (Production function) การผลิตในระยะสั้นและระยะยาว ทฤษฎีการผลิตในระยะสั้น ผลผลิตในระยะสั้น กฎแห่งการลดน้อยถอยลงของผลได้
14	ความสัมพันธ์ระหว่าง ATC และ TC ความสัมพันธ์ระหว่าง MC และ ATC (AVC) เส้นต้นทุนในระยะสั้น
15	เส้นผลผลิตในระยะสั้น : ปัจจัยคงที่ไม่เท่ากัน จำนวนถึงของผลผลิตข้าวโพดต่อไร่ (Q) Total Production Function การผลิตในระยะยาว เส้นผลผลิตเท่ากัน
16	การผสมปัจจัยการผลิตที่มีต้นทุนต่ำสุด สมการเงื่อนไขแห่งดุลยภาพ การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพ เมื่อราคาปัจจัยเปลี่ยน เส้นแนวทางการขยายการผลิต Expansion Path และเส้นต้นทุนรวม ระยะยาว
17	ความสัมพันธ์ระหว่างผลได้ต่อขนาดและ เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว ความสัมพันธ์ระหว่าง LMC และ LAC ความสัมพันธ์ระหว่าง LMC และ STC ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นต้นทุนระยะสั้น และระยะยาว ความสัมพันธ์ระหว่าง LAC และ SAC
18	ตลาดสินค้า โครงสร้างตลาด ลักษณะและความสำคัญของตลาดแข่งขัน สมบูรณ์ เส้นอุปสงค์และรายรับที่หน่วยผลิตเผชิญ

19	ดุลยภาพในระยะสั้น, ขาดทุนและปิดกิจการ เส้นอุปทานในระยะสั้น เส้นอุปทานในระยะสั้นของตลาด ดุลยภาพในระยะยาวของหน่วยผลิต
20	ตลาดผูกขาด (Monopoly) ลักษณะและความสำคัญของตลาดผูกขาด การผูกขาดตามธรรมชาติ ดุลยภาพของผู้ผูกขาด (Monopolist) ดุลยภาพในระยะสั้นของผู้ผูกขาด : กำไรเกินปกติ
21	เส้นอุปทานระยะสั้นของผู้ผูกขาด การเคลื่อนย้ายของเส้น MC การเคลื่อนย้ายของเส้นอุปสงค์
22	ส่วนเกินผู้บริโภค ส่วนเกินผู้ผลิต เปรียบเทียบตลาดแข่งขันสมบูรณ์และตลาดผูกขาด การควบคุมผู้ผูกขาด การผูกขาดโดยธรรมชาติ
23	ตลาดปัจจัยการผลิต (Factor Market) ปัจจัยการผลิต หลักในการจ้างปัจจัยเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด รายรับส่วนเพิ่มจากการใช้ปัจจัยแรงงาน ต้นทุนส่วนเพิ่มของปัจจัยการผลิต
24	ความล้มเหลวของระบบตลาด (Market Failure) สาเหตุความล้มเหลวของระบบตลาด การมีอำนาจผูกขาด สินค้าสาธารณะ ผลกระทบภายนอก

หนังสืออ่านประกอบ

- ภราดร ปรีดาศักดิ์, หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค, พิมพ์ครั้งที่ 2, สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- นราทิพย์ ชุตินวงศ์, หลักเศรษฐศาสตร์ I: จุลเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคนิ, หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค, พิมพ์ครั้งที่ 18 (แก้ไขปรับปรุง),
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548
- สุกัญญา นิธิกร และหงษ์ฟ้า ทรัพย์บุญเรือง หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคเชิงฝึกฝน,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540
- พรพิมล สันติมนิรัตน์ เศรษฐศาสตร์จุลภาค, พิมพ์ครั้งที่ 2, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
2545

ตำราภาษาอังกฤษ วิชาที่ใช้เฉพาะส่วนที่เป็นเศรษฐศาสตร์จุลภาค เท่านั้น

- Lipsey, Richard G., Peter O.Steiner and Douglas D.Purvis, **Economics** 12th ed.,
Harper International Edition, Harper & Row Publishers, 1999
- Mankiw, N.G., **Principles of Economics**, 3rd ed., Harcourt Brace, 2004.
- Pashigian, B.P., **Price Theory and Applications**, McGraw-Hill, 1995.
- Pindyck, R.S. and Rubinfeld, D.L., **Microeconomics**, 6th ed., Prentice Hall, 2005.

หมายเหตุ สามารถใช้หนังสือที่มี Edition ใกล้เคียงกับที่กำหนดได้ เนื่องจากเนื้อหาไม่แตกต่างกันมากนัก

ข้อตกลง/กิจกรรมในการเรียน

- 1) นิสิตรวมกลุ่มกันในห้องให้ได้กลุ่มละไม่เกิน 15 คนเพื่อนำเสนอข่าวสัปดาห์ละกลุ่ม ใช้เวลาไม่เกิน 5 นาที ข่าวที่นำมาเสนอย้อนหลังไม่เกิน 15 วันนับจากวันนำเสนอ และแต่ละกลุ่มตอบคำถามในห้องเรียนเพื่อเก็บสะสมแต้ม และร่วมกันทำแบบฝึกหัด และส่งตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอนแต่ละสัปดาห์ และให้เขียนแบบฝึกหัดส่งด้วยลายมือที่อ่านง่าย **แต่ละกลุ่มให้ส่ง รายชื่อ-นามสกุล รหัสนิสิตของสมาชิกในกลุ่มโดยพิมพ์ใส่ใน Excel เป็น 2 คอลัมน์** โดยตั้งชื่อไฟล์ที่จะส่งดังนี้ เช่น ห้อง.....กลุ่ม..... ตั้งชื่อไฟล์เป็น ส่งไฟล์ไปที่ mbs.microeconomics@gmail.com (ส่งไม่เกินสัปดาห์ที่ 2 หลังเปิดภาคเรียน)
- 2) นิสิตแต่ละกลุ่มต้องจัดทำรายงาน 1 เรื่องในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์จุลภาค (พฤติกรรมผู้บริโภค ผู้ผลิต/ผู้ขาย/ธุรกิจ ตลาดสินค้าหรือบริการ ภาวะธุรกิจหรืออุตสาหกรรมต่างๆ) โดยใช้

ฟอนต์ ขนาด 16 นิติตต้องส่งรูปเล่มรายงานและไฟล์รูปเล่มรายงานก่อนสอบปลายภาค (รูปแบบเล่มรายงานดูที่หน้า 9-11)

- 3) ห้ามส่งเสียงอันเป็นการรบกวนผู้อื่นขณะอยู่ในห้องเรียน และปิดมือถือหรือทำเป็นระบบสั่นขณะอยู่ในชั่วโมงเรียน และต้องแต่งกายให้ถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย การคุยในห้องเรียน การรบกวนเพื่อนร่วมห้องเรียน (ยกเว้นอาจารย์ให้ตอบคำถามหรือทำกิจกรรม) การออกจากห้องเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต และการแต่งกายไม่ถูกระเบียบมหาวิทยาลัยจะถูกหักคะแนน ครั้งละ 1 คะแนนต่อการเรียนครั้งนั้น
- 4) ขาดเรียนหัก 1 คะแนน ลาหัก 0.50 คะแนน (ลาเพื่อทำประโยชน์แก่คณะหรือมหาวิทยาลัย/ลาไปเกี่ยวกับราชการทหารหรือตำรวจ/ลาบวช/ลาไปงานฌาปนกิจเครือญาติ/ลาป่วยมีใบรับรองแพทย์หรือหลักฐานการลาต่างๆ ไม่หักคะแนน)

[ตัวอย่างเล่มรายงาน]

รายงาน เรื่อง ราคายางพารา

กลุ่มที่ 1 ห้อง AC581

1. นายรักชาติ	ทำดี	รหัสประจำตัวนิสิต	54010915568
2. นายรักดี	ช่วยชาติ	รหัสประจำตัวนิสิต	54010915569
3. นายสามัคคี	รักชาติ	รหัสประจำตัวนิสิต	54010915560
4. นางสาวสมใจ	เรียนดี	รหัสประจำตัวนิสิต	54010915571
5. นางสาวเรียนดี	ตั้งใจ	รหัสประจำตัวนิสิต	54010915568

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา เศรษฐศาสตร์จุลภาค
ประจำภาคเรียนที่/.....
ผู้สอน ผศ. ดร. นิติพงษ์ ส่งศรีโรจน์

คำนำ

.....
.....(ไม่เกิน 1 หน้า).....
.....

สารบัญ

หน้า

1. ภูมิหลัง
2. แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การวิเคราะห์สาเหตุ
4. ข้อเสนอแนะ

ภูมิหลัง

.....
.....
.....

ฯลฯ

แนวคิด/ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด/ทฤษฎี

.....
.....

(เขียนได้ไม่จำกัดจำนวนหน้า)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่อง.....
ผู้แต่งปี.....
พบว่า

งานวิจัย เรื่อง.....
ผู้แต่งปี.....
พบว่า

งานวิจัย เรื่อง.....
ผู้แต่งปี.....
พบว่า

ฯลฯ

(เขียนได้ไม่จำกัดจำนวนหน้า)

การวิเคราะห์สาเหตุ

.....
.....
.....

(เขียนได้ไม่จำกัดจำนวนหน้า)

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข/ส่งเสริม/พัฒนา

.....
.....
.....

(เขียนได้ไม่จำกัดจำนวนหน้า)

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก (ถ้ามี)

- หมายเหตุ: - การให้คะแนนขึ้นอยู่กับปริมาณงานและคุณภาพงาน
- วิธีการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยและเว็บไซต์เข้าดูที่
http://www.nitiphong.com/microecon_thai.php

คำอธิบายในแต่ละหัวข้อในการทำรายงาน

ภูมิหลัง

นิสิตต้องนำข้อมูลสถิติ กราฟในอดีตจนถึงปัจจุบัน ในเรื่องนั้นมานำเสนอ และเขียนเรียงความเพื่อให้เห็นสถานการณ์ในเรื่องนั้นว่ามีความเป็นมาอย่างไร สถานการณ์ดังกล่าวมีทิศทางดีขึ้นหรือเลวลงอย่างไร นิสิตต้องชี้ประเด็นในสถานการณ์นั้นให้ได้ เช่น สมมตินิสิตทำรายงาน เรื่อง การเรียนของข้าพเจ้า นิสิตก็ต้องนำข้อมูล GPAX ของนิสิต มาทำเป็นกราฟแท่ง กราฟเส้น ฯลฯ เพื่อให้เห็นทิศทางแนวโน้มการเรียนของนิสิตที่ผ่านมาว่าดีขึ้นหรือเลวลงอย่างไร และนิสิตต้องชี้ประเด็นให้เห็นว่าสถานการณ์ดังกล่าว น่าสนใจอย่างไร

เมื่อนิสิตได้นำเสนอ **ภูมิหลัง** เป็นอย่างดีแล้ว ในหัวข้อนี้ นิสิตต้องเขียนเรียงความเพื่อชี้ให้เห็นว่าประเด็นที่นิสิตหยิบยกขึ้นมา นั้นมีความสำคัญอย่างไร เช่น หากนิสิตชี้ประเด็นว่าสถานการณ์ผลการเรียนที่ผ่านมาตกต่ำลงเรื่อยๆ นิสิตก็ต้องเขียนเรียงความนำเสนอว่าการเรียนที่ตกต่ำหรือเกรดไม่ดีนั้นจะส่งผลกระทบอย่างไร ข้อดี-ข้อเสีย เป็นอย่างไร ใครได้รับผลกระทบบ้าง

แนวคิด/ทฤษฎี

นิสิตต้องนำความรู้จากแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่ได้เรียนมา เพื่อมาใช้อธิบายประเด็นที่นิสิตหยิบยกขึ้นมา นิสิตต้องหาทฤษฎีหรือแนวคิดของใครก็ได้ที่จะสามารถอธิบายได้ว่าสาเหตุของการเรียนที่ตกต่ำหรือดีขึ้นนั้นเพราะอะไร (คะแนนขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพ เขียนได้ไม่จำกัดหน้า)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิสิตต้องหางานวิจัย/บทความ ที่มีผู้ที่ศึกษาไว้ ว่าประเด็นที่นิสิตหยิบยกขึ้นมาเสนอนั้น มาจากสาเหตุอะไร เช่น การเรียนที่ตกต่ำหรือดีขึ้นนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร เช่น งานวิจัย เรื่อง.....ผู้แต่งปี.....พบว่า การเรียนตกต่ำมีสาเหตุมาจากการขาดเรียน

(หัวข้อนี้จะแนบขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพ เขียนได้ไม่จำกัดหน้า)

การวิเคราะห์สาเหตุ

นิสิตต้องนำความรู้ที่ได้จาก **แนวคิด/ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง** มาเขียนสรุปเป็นข้อๆ อธิบายและแสดงความคิดเห็นในสาเหตุของประเด็นที่เขียนไว้ในภูมิหลัง เช่น การขาดเรียนทำให้ผลการเรียนตกต่ำ เนื่องจากการขาดเรียนทำให้ขาดการติดตามเนื้อหาจากผู้สอนได้อย่างต่อเนื่อง และไม่เข้าใจเนื้อหาจึงทำให้ทำข้อสอบไม่ได้ เกรดจึงลดลง และการขาดเรียนบ่อยอาจจะเนื่องมาจากความเจ็บป่วยและมีปัญหาทางบ้าน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข/ส่งเสริม/พัฒนา

นิสิตต้องนำความรู้ที่ได้จากหัวข้อ **การวิเคราะห์สาเหตุ** มาเสนอแนะ หาแนวทางแก้ไข หรือส่งเสริมพัฒนา เช่น การขาดเรียนบ่อย อาจารย์ที่ปรึกษาต้องติดตามและสอบถาม นิสิตว่าเหตุใดขาดเรียนบ่อยเพื่อจะได้ร่วมกันแก้ไขต่อไป